

cadele veya Türk inkılabına ait meseleler öğretilirken Atatürk'ün heykelinin veya Atatürk adına yapılmış bir anıtını Atatürk'ün bir kongreyi açmış veya nutuk söylemiş veya önemli bir işi başarmış olduğu bir yerin ziyaret edilmesi bu mevzuları talebe nazarında canlandırarak önemli bir vasıttır.

Öğretmen, askeri makamların müsaadesini temin etmek şartıyla çocukları askeri müesseselere ve askeri faaliyetlerin cereyan ettiği yerlere götürecektir.

11 — Yurt bilgisi mevzularını canlandırmak için resimlerden, fotoğraflardan, tablolarından istifade edilmesi lazımdır.

12 — Yurt bilgisi derslerinin başka derslerle ilgisini hiç bir zaman gözden kaçırmamalıdır.

a) Cumhuriyet rejiminin başka rejimlere üstünlüğünü, Türk inkılabının muhtelif cephelemlerini talebe kavratmak için tarihten alınmış canlı misallerden istifade etmelidir.

b) Yurt bilgisinin muhtelif mevzuları hakkında yazılmış manzûmeler veya müessir parçalar çocuklara okutulacak ve en önemlileri ezberlettirilerek bu mevzular talebe nazarında canlandırılmalıdır.

c) Yurt bilgisi mevzuları hakkında gazetelerde, mecmualarda, başka kitaplarda çıkmış yazılara talebenin dikkati çekilerek bunları okumağa ve arkadaşlarına sırasına göre anlatmağa teşvik edilmelidir. Yurt bilgisi mevzuları hakkında tetkikler yaptırılmak üzere yapılan ziyaretler ve gezintilerin neticeleri de talebe anlatılmalıdır.

d) Yurt bilgisi dersleriyle ilgili müzik parçalarından istifade edilmelidir.

e) Yurt bilgisi mevzuları hakkında talebe resimler, kâğıttan mukavadan veya başka maddelerden örnekler yaptırılmalıdır.

f) Yurt bilgisi mevzuları, talebe resimler, kâğıt, mukavva veya başka maddelerle ifade ettirilmelidir.

(Devamı var)

TAKDIRNAME ALANLAR:

Yasav Komisyonu Kararı

ÖZET:

Sivas Bölge San'at Okulu Resim Öğretmeni Rifat Şancı'nın takdirname ile taltifi hakkında.

Karar Sayısı: 17

Karar tarihi: 30/1/1941

Sivas Bölge San'at Okulu resim öğretmeni Rifat Şancı'nın takdiri hakkında Mesleki ve Teknik Tedrisat Umum Müdürlüğünün Komisyonumuzca havale buyrulmuş 21/1/1941 tarihli ve 89 sayılı müzekkeresi okundu.

Sivas Bölge San'at Okulu Müdürü ve resim öğretmeni Rifat Şancı'nın vazifelerini mutadın fevkinde yüksek bir muvaffakiyetle ifa ettiği anlaşıldığından 1702 sayılı kanunun 18 inci maddesine göre takdirname ile taftifi hususunun Vekillik yüksek makamının tasviplerine arzına ve evrakın Mesleki ve Teknik Tedrisat Umum Müdürlüğüne tevdiine karar verildi.

Yasav Komisyonu Kararı

ÖZET:

Antalya Akşam Kız San'at Okulu Müdürü Kadriye Ogan h.

Karar sayısı: 18

Karar tarihi: 17/1/1941

Antalya Akşam Kız Sanat Okulu Müdürü Kadriye Ogan'ın takdiri hakkında Mesleki ve Teknik Tedrisat Umum Müdürlüğünün Komisyonumuzca havale buyrulmuş 31/XII/1940 tarihli ve 12 sayılı müzekkeresi okundu.

Müdür Kadriye Ogan'ın vazifelerini mutadın fevkinde yüksek bir muvaffakiyetle ifa ettiği anlaşıldığından 1702 sayılı kanunun 18 inci maddesine göre takdirname ile taltifi hususunun Vekillik Yüksek Makamının tasviplerine arzına ve evrakın Mesleki ve Teknik Tedrisat Umum Müdürlüğüne tevdiine karar verildi.

Bu dergideki tamimler tarafımızdan okunmuştur.

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25
26	27	28	29	30
31	32	33	34	35
36	37	38	39	40

Devlet Matbaası

T. C. MAARİF VEKİLLİĞİ TEBLİĞLER DERGİSİ

Her hafta Pazartesi günleri neşrolunur.

Neşriyat Müdürlüğünce çıkarılır. Tek tek satılmaz. Alâkadar makam ve müesseselere dağıtılır. 50 nüshadan ibaret bir yıllığı kırk kuruş mukabilinde abonelerine gönderilir.	28 Nisan 1941 PAZARTESİ	Cilt : 3 Sayı : 118
--	----------------------------	------------------------

TALİMATNAMESLER:

Tâlim ve Terbiye Heyeti Kararı

ÖZET:

Karar sayısı: 58

Karar tarihi: 22/IV/1941

İstanbul Üniversitesince neşredilecek ilmi eserler ve mecmualar Mütedavil Sermayesi Talimatnamesi h.

İstanbul Üniversitesince neşredilecek ilmi eserler ve mecmualar mütedavil sermayesi için Üniversite Rektörlüğünce hazırlanan ve Yüksek Tedrisat Umum Müdürlüğü ile Neşriyat Müdürlüğünce görüldükten ve mali mevzuata göre icap eden cihetleri Maliye Vekilliğinin alâkadar dairesince gösterilen lüzuma göre tâdil olunduktan sonra adı geçen Vekilliğin 131107/78-1807 sayılı ve 12/IV/1941 tarihli yazısı ile mer'iyete konulması tensip edilen ve Yüksek Tedrisat Umum Müdürlüğünün 1020/56-311 sayılı ve 11 Nisan 1941 tarihli yazısı ile dairemize tevdi olunan Talimatnamenin ilişik şekli ile kabul ve tasdikinin Vekillik Yüksek Makamının tasvibine arzı kararlaştırıldı.

İstanbul Üniversitesince neşredilecek ilmi eserler ve mecmualar mütedavil sermayesi Talimatnamesi

Madde 1 — İstanbul Üniversitesi, Fakülteleri ve Enstitüleri tarafından Türkçe ve diğer ilim dilleri ile telif, tercüme veya adaptasyon suretile çıkarılacak her türlü ilmi neşriyat için bir mütedavil sermaye ihdas edilmiştir.

Madde 2 — İstanbul Üniversitesince neşredilecek ilmi eserler ve mecmualar mütedavil sermayesi hesapları, sabit ve mütedavil sermayeli idare ve müesseselere mahsus hesap talimatnamesi hükümlerine göre tutulur. Muhaseplik vazifesi Üniversite Muhasebecisi tarafından yapılır. Sermayenin ita âmiri Rektördür. Sermayeden yapılacak masraflar alâkadar Fakülte Dekanlıklarınca tahakkuk ettirilir.

Nakit muhasibi ita âmiri tarafından tasdik edilmiş teydiye evrakı olmadıkça teydiyatta bulunamaz. Nakit muhasibi varidat ve masraf evrakı müsbitesinin muhafazasından ve muamelâtın vaktinde yapılmasından mes'uldür.

Madde 3 — Sermayenin depo memurluğu Üniversite depo memurluğu, satış işleri de Maarif Vekilliği neşriyatı satış işleri talimatnamesinin 20 inci maddesi mucibince Maarif Vekilliği Yayınları tarafından yapılır.

Madde 4 — Mütedavil sermayeden şu hususlara para sarf olunur:
a) Eser veya makaleleri yazan veya tercüme edenlere verilecek telif hakları.

b) Neşredilecek kitapların ilmi sıhhat veya asıllarına uygunluğunu kontrol edecekler verilecek tetkik ücretleri.

c) Kitap veya mecmualar için satın alınacak her nevi kâğıt, karton, mukavva, bez vesaire gibi türlü baskı ve cilt malzemesi bedelleri.

d) Üniversite neşriyatını yaymak ve tanıtmak için mütebassislarına yazılacak yazılarla yapılacak reklâmlar için Rektörlüğün tensibi ile verilecek propaganda ve reklâm masrafları.

Madde 5 — Üniversitece bu talimatname mucibince bastırılacak kitap ve mecmualarla diğer ilmi neşriyatın şekil ve kâğıtları ile baskı sayıları ihtiyaca göre alâkadar Fakültelere teklif ve Rektörlüğe tespit olunur.

Madde 6 — Üniversitece masrafları bu sermayeden mahsup edilerek suretile neşredilen kitapların malolma bedelleri her ne tutarsa tutsun matbu sayfa başına (kişeli sayfalar dahil) yirmi para hesabı ile satış fiyatları tespit olunur. Yalnız bu yolda hesap edilen fiyat beşin emsalini tamam doldurmadığı takdirde noksan kalan miktar zammolunur.

Madde 7 — Üniversitece bu talimatnameye göre bastırılacak kitap ve broşürlerin telif hakları iki suretle ödenir:

1) 260 kelimelik itibari sayfalara göre sayfa başına, telif eserlerde üç, tercümelerde iki lira; (mecmualarda neşredilen makaleler için de aynı esasa göre hareket edilir. Yalnız makale ne kadar uzun olursa olsun verilecek telif hakkı elli lirayı geçemez.)

2) Bastırılan kitap veya broşürlerin 3/5 ini müellife terketmek. (Bu takdirde Üniversitece alıkonulan miktar neşri tarihinden iki yıl geçmeden satışa arz edilemez.)

Madde 8 — Telif hakları para olarak ödendiği takdirde üçte biri, basılacak olan kitabın tamam olarak matbaaya verildiğinde, üçte biri yarısinin basılması tamamlandığında ve kalan üçte biri de eserin basılması biterek Mütedavil Sermaye deposuna tesliminde verilir. Müteaddit ciltlerden müteşkil kitapların her cildi bir kitap itibar olunur.

Eserin müellif veya mütercimi hayatta iken veya öldükten sonra aynen veya tâdilen tekrar bastırılan kitapların telif hakları yedinci ve sekizinci maddeler mucibince müellif veya mütercimlere veyahut kanunî mirasçılara tekrar ödenir.

Madde 9 — Para veya aynen kitap verilmek suretile telif hakkı ödenerek Üniversitece neşredilen kitap ve broşürlerin edebi mülkiyetleri

Üniversiteye aittir. Müellif veya mütercimler bu eserleri aynen veya tadilen kendi hesaplarına ayrıca bastırılmayacakları gibi başka bir tabii veya makama bastırılmak üzere de satamazlar. Bu eser ilerde aynen veya tadil suretile ancak Üniversiteye bastırılabilir.

Vefat eden müellif veya mütercimlerin tadilen neşri lüzumlu görülen eserleri üzerinde gerekli tadilleri yapmağa memur edilecekler nakden verilecek telif hakları Rektörlüğe takdir ve tespit olunarak varislerine verilecek paradan kesilir.

Madde 10 — Bu Talimatname mucibince basılacak eserlerin fakülterin neşriyat, talebe ve mali komitelerinin kararları üzerine Dekanlarca Rektörlüğe teklif edilmiş olmaları lazımdır. Bu teklifler her ders yılı başında, ortasında ve sonunda olmak üzere Rektörlüğe tespit olunan zamanlarda komitelerin müşterek toplantısında incelenerek kat'ilesir.

Madde 11 — Satış münhasıran Maarif Vekilliği Yaynevlerinde ve üzerlerinde vazılı fiyatlar üzerinden peşin para ile yapılır.

Maarif Vekilliği Neşriyatı Satış İşleri Talimatnamesi mucibince müsaade almış bulunan satıcılara da yine peşin para ve % 20 iskonto ile toptan veya perakende olarak verilir veya posta masrafı kendilerine ait olmak üzere gönderilir.

Hüviyet karnesini göstererek satış işine fakültesi veya okulu ile isim ve numarasını yazdıran Üniversite ve Yüksek Okullar talebesine Üniversite Yaynevinden satın alınacak neşriyattan % 10 tenzilat yapılır.

Madde 12 — Üniversite neşriyatının satışından hasıl olan gelir Devlet Kitapları Mütedavil Sermayesi Müdürlüğüne açılacak hususi bir hesaba emaneten kaydolunarak her ay sonunda Mütedavil Sermaye veznesine makbuz mukabilinde yatırılır.

Madde 13 — Mütedavil Sermaye işinden dolayı tevkifat vesaire gibi bütçeye müteallik bazı nevi varidatın irat ve masraf suretile hesaba kabzi lâzımgelse bu gibi varidat emanet hesabına kaydedildikten sonra ay nihayetlerinde makbuz mukabilinde Üniversite Muhasebeciliğine teslim edilir.

TAMIMLER :

NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 82/3794

3/V/1941

635.

ÖZET :

1 : 800.000 mikyash Türkiye Divar Hartası h.

17/II/1941 tarih ve 1737 sayılı tamime ektir:

Vekilliğimiz tarafından Maarif Matbaasında bastırılarak bezli ve kornişli olarak 8 lira bedelle satışa çıkartıldığı yukarıda tarih ve numarası gösterilen tamime bildirilen 1 : 800.000 mikyash Türkiye Divar Hartasının, bez ve malzeme fiyatlarının yükselmesi dolayısıyla 9 (dokuz) liraya satılabileceği anlaşılmıştır.

Temin etmek isteyen Maarif ve Okul idareleri ile Öğretmenlerin ve sair zatlerin bu fiyat üzerinden sipariş vermelerini rica ederim.

F. U.

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

21/IV/1941 tarih ve 117 sayılı Tebliğler Dergisinin ikinci sayısında intişar eden şartnamelerin devamı

DÖRDÜNCÜ SINIF

(Haftada 2 saat)

1 — Bulduğumuz yerde halka bir bakış. İnsanın yalnız yaşamının imkânsızlığı. Cemiyet hayatının zaruretleri. Fert, aile, millet. Türk milleti. Milli duygular.

Madde 14 — Mecmualara ait abone kavıt ve hesapları Devlet Kitapları Mütedavil Sermayesi Müdürlüğüne tutulur ve abone gelirleri de bu talimatnamenin 13 üncü maddesi uyarınca Üniversite veznesine yatırılır.

Madde 15 — Üniversite neşriyatının her birinden muayyen bir miktarının Rektörün tensibi ile alâkadar Fakültenin Profesör, Doçent ve Asistanları ile memleket ve meslekte tanınmış yüksek makam ve zatlara, umumî kütüphanelere, Üniversite, fakülte, enstitü ve diğer yüksek okullar kütüphanelerine, yabancı memleket üniversiteleri ve ilim müesseselerine parasız olarak verilmek veya gönderilmek üzere ayrılması caizdir. Bu suretle ayrılan kitaplardan fakir talebeye de Rektörlüğün müsaadesi ile verilebilir. Ancak hiç bir kitap ve mecmuadan parasız verilen veya dağıtılan miktar, yarısı parasız göndermeğe veya vermeğe ve yarısı fakir talebeye meccanen dağıtılmağa tahsis edilmek üzere baskı sayısının % 20 sini geçemez.

Madde 16 — Her mali yılı sonunda sermayenin bir yıllık hareket ve faaliyeti bir bilanço ile tespit edilerek Maarif Vekilliğinin tedkikine arz olunur; ve hasıl olan kâr umumî muvazeneğe irad kaydedilir.

Madde 17 — İstanbul Üniversitesince neşredilecek ilmi eserler ve mecmualar mütedavil sermayesinden yapılacak muabavaa işleri Muhassebi Umumiye; Arttırma, Eksiltme ve İhale Kanunları hükümleriyle sahib ve mütedavil sermayeli müessese ve idarelere mahsus hesap talimatnamesi; ve bu talimatname hükümlerine; satış işleri de yine bu talimatname ile Maarif Vekilliği Neşriyatı Satış İşleri hakkındaki Talimatname hükümlerine tâbidir.

Madde 18 — Bu Talimatname Üniversiteye tebliğ tarihinden mu-teberdir.

Muvakkat madde — Bugün Üniversitede mevcut olup Üniversitenin satmak hakkını haiz bulunduğu gerek Üniversite ve gerek mülga Darülfünun neşriyatı satış değerleri ve miktarları bir komisyon marifeti ile tespit olunacak ve 1940 mali yılı bütçesinin 688 inci faslının 4 üncü maddesi formülündeki kavıt mucibince sermayeye maledilecektir.

2 — Okulda hayat: Okul bir topluluk yeridir. Okulda işbirliği. Toplumun icap ettirdiği kaide ve nizamlar, okul idaresinin lüzumu. Okul idaresi okuldaki topluluğu tanzim ve okulda müşterek çalışmağa yardım içindir. Okul nizamlarına riayet hususunda talebeye düşen vazifeler.

3 — Evde hayat: Aile azası, evde iş, evde müşterek maksat, evde birbirine yardım, aile azasının vazifeleri ve maksadı.

4 — İş. Bir ailenin fertleri arasında iş bölümü. Millet fertleri arasında iş bölümü. İnsanların birbirine dayanması zaruretleri. Birlikte yapılan işte müşterek bir maksat vardır. Müşterek maksatlar, müşterek ihtiyaçlardan doğar. Köyde, kasabada halkın müşterek maksatları ve müşterek ihtiyaçları.

5 — Köy hayatı: Köy insanların toplu olarak yaşadıkları ve çalıştıkları bir yerdir. Köylü ailesi. Köylülerin müşterek malları: Köyün mer'ası, ormanı, suyu, çeşmesi, kuvusu, okulu, misafir odası. İncece, köyü güzelleştirmek, bataklıkçı kurutmak, yollarını düzeltmek için köylülerin beraber çalışması.

Köyde ve nahiyede teşkilât. Nahiy müdürü. İhtiyar meclisi, muhtar, öğretmen, eğitmen, ziraat memuru, jandarma, kır bekçisi, korucu. Bunları kim seçer, kim tavın eder? Halk. Hükümet. Cumhuriyet Hükümeti.

6 — Köyde en önemli iş ziraattir. Eski ziraat, yeni ziraat şekilleri Cumhuriyet devrinde köy kalkınması. Hükümetin ve resmî teşkilâtın köylülere yardımı, Ziraat Bankası, Kredi kooperatifleri. Köylünün muhtekirden kurtulması için alınan tedbirler. Cumhuriyetin köylüyü eski ağır vergilerden kurtarması. Köyün randımanının artması. Ziraatte tehlikeler: Kuraklık, dolu, nehirlerin ve çayların taşması, ziraat hastalıkları, hayvan hastalıkları. Hükümetin bu gibi hallerde aldığı tedbirler.

7 — Köyde sıhhat ve medeniyet; köy okulu, köy kıraathanesi, köyün ve etrafının ağaçlandırılması, kuru ve ormanların muhafazası. Kooperatiflerin genişlemesi: Ziraat aletlerinin yenileştirilmesi.

8 — Köyde eğlence: Köy gençlerinin yaz ve kış eğlenceleri.

9 — Kasaba ve şehirlerde hayat: Kasabalarda aile hayatı, kadın ve erkeklerin vazifesi: Kasabalarda ihtiyaçlar köyden daha çok ve daha çeşitlidir.

10 — Kasabalarda iş şekilleri: Toprağı işliyen çiftçi ve bahçıvanlar. Ham maddeleri işliyen san'atçılar. Malları mübadele eden tüccarlar. Büyük sahil şehirlerinde büyük ticaret işleri. Şehirlerde memur sınıfı ve avukat, doktor ve mimar gibi serbest meslekler erbabı.

11 — Kasabalarda iş hayatını tanzim eden teşkilât: Belediye, belediye heyeti nasıl teşekkül eder? Belediye seçimi. Seçimde halkın vazifesi ve dikkat edeceği noktalar. Belediye meclisi, belediye reisi, belediye zabıtası.

12 — Belediye, kasaba hayatını nasıl tanzim ve çalışmağa nasıl yardım eder? 1) Sokakların temizlenmesi ve caddeler açılması, 2) Çarşı ve pazarlarda alış verişin tanzimi, kantar, terazi vesair ölçülerin ayarı ve kontrolü. Ekmek ve kömür gibi halka en lüzum olan şeylere nark konması, 3) Kasabanın sıhhati: Mecralar, su tevzi, dispanserler, belediye doktoru ve ebisi, belediye eczahanesi, belediye hastahanesi.

13 — Kasaba halkının istirahatı ve eğlencesi: Halk bahçesi, tiyatro ve sinema, içtima salonları, çocuklar için oyun yerleri, spor sahaları.

14 — Belediye iş görebilmek için paraya muhtaçtır. Kasabanın belediye masraflarını kasabalılar verir: Belediye vergileri, belediye bütçesi.

15 — Halkın belediye yardımı, belediye nizamlarına riayet, kasabanın güzelleştirilmesi ve temizliği için bütün hemşerilerin müşterek çalışması.

16 — Kasaba ve şehir hayatında herkesin riayet edeceği medenî kaideler: Sokaklarda kıyafet. Tiyatro ve sinema gibi umumî yerlerde tavır ve hareket, kalabalık yerlerde alış veriş, tramvaya, otobüse binmek, kalabalıkta bilet vesaire almak. Halkın sıhhatini korumak için dikkat olunacak noktalar, yerlere tükürmemek, sokaklara süpürüntü atmamak. Kasabada hayır müesseselerinin vücutte getirilmesinde zenginlerin yardımı: Misaller.

17 — Büyük şehirlerde: Belediye teşkilâtı, büyük şehirlerin hususiyetleri.

18 — Kasabada hükümet: Kaymakam, malmüdürü, Mahkeme, Polis, jandarma, posta ve telgraf, vergi ve nüfus idaresi. Ziraat memuru.

19 — Büyük kasaba ve şehirlerde hükümet: Vilâyet idaresi, vali, emniyet müdürü, maarif müdürü, nafta mühendisi, sıhhiye müdürü, Hastaneler, defterdar, mahkemeler, Ziraat müdürü vesaire.

20 — Türkiye hükümet teşkilâtına kısa bir bakış Devlet merkezi: Merkezi hükümet. Vekiller, Başvekil, Reiscümhur.

BEŞİNCİ SINIF

(Haftada 1 saat)

1 — Türk devleti ve Türk milleti: Türkiye. Müstakil hükümeti olmayan millet, esir milletir. Esir milletler serbest çalışmayan, başkalarının arzularına göre ve başkaları için çalışan milletlerdir. Türkiye Cumhuriyeti müstakil bir devlettir.

2 — Türkiye Cumhuriyeti pek çetin savaşların mahsulüdür: İmparatorluk, dinî esaslara dayanan eski saltanat, hükümetin ve halifenin hainliği. Milli intibah ve İstiklâl Savaşı. Milli kurtuluş ve inkılâp. İnkılâbın iki büyük rehberi: Atatürk ve İsmet İnönü. Cumhuriyet. Cumhuriyet en iyi idaredir: Cumhuriyet halk idaresidir. Halk idaresinde halkın hakları ve vazifeleri.

3 — Türkiye Cumhuriyetinin ana yasası. Türk ikilâbının ana vasıfları. (Altok) Cumhuriyetçilik, Milliyetçilik, Halkçılık, Devletçilik, Lâiklik, İnkılâpçılık.

4 — Hükümet ne işler görür? 1) Asayiş muhafaza eder (Dahiliye) — 2) Başka devletlerle dostlukları tesis eder (Hariciye) — 3) Devletin masraflarını para işlerini idare eder (Maliye) — 4) Harice karşı devleti muhafaza ve müdafaa eder. Milli ordu: Kara, deniz, hava kuvvetleri. (Millî Müdafaa) — 5) Yollar ve şimendiferler yapar, vesaiti nakliyyeyi murakabe eder (Nafta) — 6) Dahili, harici ticaret ve iktisat işlerini murakabe eder (İktisat) — 7) Yeni ziraat tarzlarını halka bildirir (Ziraat) — 8) Gümrük ve inhisar işlerine bakar (Gümrük ve inhisarlar).

5 — Hükümet iş hayatına daha nasıl yardım eder?... 9) Milletnin çocuklarını okutur, halkı tenvir ve irşat eder, okullar açar (Maarif) 10) Halkın davalarına bakacak, kanunlara karşı gelenleri, halkın rahatını bozanları, halkın malına ve canına taarruz edenleri cezalandıracak mahkemeler tesis eder (Adliye) — 11) Memleketin sıhhat ve içtimal işlerine bakar (Sıhhat ve İchtimal Muavenet) — 12) Posta, telgraf, telefon, radyo gibi muhabere tesiat ve teşkilâtı yapar (Nafta Vekilliğine merbut posta ve Telgraf İdaresi). Bütün bu işleri idare eden dairelerin başlarında mes'ul birer vekil vardır. Vekillerin başında da bir Başvekil vardır. İera Vekilleri Heyeti. Bu Vekiller Büyük Millet Meclisinin İera Vekilleridir.

6 — Hükümet makinesi nasıl işler? Seçim nasıl yapılır. Mebusluk, Büyük Millet Meclisi, meclisin başlıca vazifesi: Kanun yapmak. Kanunlar millet ve devletin hayatını tanzim eden umumî kaidelerdir. Kanunlara itaat vazifedir. Türkiye'de hakimiyet milletindir ve millet bu hakkı kendisini temsil eden Büyük Millet Meclisi vasıtası ile kullanır. Meclis, Hükümeti kontrol eder. Reiscümhur, Reiscümhurun vazife ve salâhiyetleri. Reiscümhurun hizmet müddeti.

7 — Hükümetin masrafları: Devlet işleri para ile döner. Hükümet bu parayı halktan vergi şeklinde alır. Vergilerin neveleri: Arazi, emlak, sayım, kazanç vergileri. Gümrük, inhisar istihlak vergileri. Vergi nasıl vaz edilir, nasıl tahsil olunur? Kaçakçılık. Devletin senelik varidat ve masarifi tayin eden kanun: Bütçe. Devlet bütçesinin manası.

8 — Türk vatandaşlarının vazife ve hakları. Vatandaşın muhafazası ve müdafası. Vergi ve askerlik vazifesi, askerliğe hazırlık Türk vatandaşının geçirdiği tehlikeler, bir milletin daima kendisini müdafaya hazır bulunması milli ve hayatî bir zarurettir. Vatandaşların anayasada tespit edilen tabii hakları.

9 — Türkiye'de idarî taksimat: Vilâyetler, vilâyetlerde teşkilât. Vilâyet bütçesi. Vilâyetlerde hususî idareler, (her vilâyette o vilâyet hususî idaresinin çalışmaları tafsil edilecektir). Vilâyet meclisi umumileri. Mahalli intihaplar.

10 — Türkiye'de içtimalî faaliyet, hükümet teşkilâtına yardımcı halk teşkilâtı, Kızılay, Kızılay Gençlik Teşkilâtı, Çocuk Esirgeme Kurumu, Türk Hava Kurumu. Halkevleri çalışmaları ve hedefleri anlatılacaktır.

11 — Milletnin çalışma kabiliyetini azaltacak fenalıklar: Sıtma, sıtma karşı mücadele. Sıtma mücadelesine herkesin iştiraki lüzumu. İçki tehlikesi. İçkiye karşı mücadele. Yeşilay Cemiyeti. Sıtma ve içki nüfusu azaltan, çalışma kabiliyetini kıran müthiş tehlikelerdir. Memleketin ilerlemesi nüfus çokluğu ile olur. Sıhhatimizi ve kuvvetimizi muhafaza etmemiz milli vazifedir.

12 — Halkın tenvirine yarıyan müesseseler; matbuat: Gazeteler, mecmualar, kitaplar. Tiyatro, sinema. Konser. Konferans.

13 — Yeni Türkiye'de iş faaliyeti. Türk Milleti çok kabiliyetlidir. İyi idare ile az zamanda muvaffakiyet ile yapılan işler, Türk şimendiferliği, Türk vapurculuğu. Tasarruf edilen paranın işletilmesi: Milli bankalar. Bankaların ehemmiyeti ve faydaları. Tasarruf milli bir vazifedir.

14 — Yeni Türkiye'de gençlik, gençlik faaliyetleri, spor kulüpleri, İzciler. Sporun iyi kullanılması.

Müsabakaya gireceklerin imzalarıyla ve notere tasdik ettirerek müsveddelerle birlikte gönderecekleri taahhüt senedi örneği

1 — 2259 sayılı kanunun tatkımına dair olan talimatnamenin üçüncü maddesine göre yazmış olduğum iki ciltlik yurtbilgi kitabı; müsabaka sonunda Maarif Vekilliğine kabul edildiği takdirde bu eser üzerinde «Telif Hakkı Kanunu» mucibince haiz olduğum her türlü hukuku Vekillikçe ilân edilen telif hakkı mukabilinde ve her türlü tasarruf hakkından vazgeçerek 1942 - 1943, 1943 - 1944, 1944 - 1945 ders yılları için Maarif Vekilliğine devretmeği;

2 — Kitapların her basılışında tarafımdan veya tashih işini namına yapan zat tarafından kitabın her hangi bir kısmının yeniden basılmasını icap ettirecek bir yanlışlığa sebebiyet verilmiş olduğu takdirde bu kısmın basılması için sarfi lâzımgelen para ile tashih işinin Vekillikçe başka bir zata havalesine lüzum görüldüğü takdirde ona verilecek tashih ücretinin alacağım telif hakkından 2259 sayılı kanunun

tatbikına dair talimatnamenin 14 üncü maddesi mucibince kesilmesini kabul ettiğimi taahhüt ederim.

İlkokullarda okutulmak üzere müsabakaya konulmuş olan alfabe kitabında aranan teknik ve pedagojik vasıfları gösterir şartname

İlkokullarda okutulmak üzere bir alfabe kitabı yazılacaktır. Bu kitapta aşağıda sayılan vasıflar bulunacaktır:

- 1 — Alfabede daha ilk derslerden itibaren gösterilen harflerle kelimeler ve sade cümleler teşkil olunacaktır. Dersler ilerledikçe cümleler çocuklar için ilgili birer fıkra veya hikâye teşkil edecek surette tertip olunacaktır.
- 2 — Alfabede gösterilecek bütün kelimeler türkçe olacak, kitaba girecek kelimeler ve cümleler çocuğun manasını bildiği veya kavrayabileceği kelimeler ve cümlelerden seçilecektir.
- 3 — İhareler çocuk seviyesinde ve onları ilgilendirecek sevimli ve alımlı bir yolda yazılacaktır.
- 4 — İki üç dersten sonra her derste yeniden yalnız bir harf öğretilcek ve bu harf ile önceden öğretilmiş olan harflerden kelimeler ve cümleler teşkil olunacaktır.
- 5 — Alfabemizde şekilleri veya sesleri birbirine benzeyen (b) ile (d), (c) ile (ç), (g) ile (ğ), (L) ile (I), (i) ile (ı), (m) ile (n), (s) ile (ş), (o) ile (ö), (u) ile (ü) gibi harfler aynı derste veya birbirlerine pek yakın derslerde gösterilmeyecektir.
- 6 — Önce öğretilen harfler münasip fasılalarla sonraki derslerde tekrar edilecektir.
- 7 — Kelimeleri teşkil eden heceler, birbirinden fasılalarla ayrılmıyacak ve hecelerin aralarına tire konmayacaktır.
- 8 — Her derste talebe yeniden öğretilcek kelimeler mahdut olacak, bir deste talebenin hazmedemeyeceği miktarda kelime öğretilmeyecektir.
- 9 — Talebe alfabeyi okurken kitabın yazıya da başlayacağından alfabede ona göre tedbirler alınacaktır.
- 10 — Harflerin hepsi öğretildikten sonra Türk harflerinin majüskül ve minüskül şekillerini sırasile gösterecek iki levha konulacaktır.
- 11 — Kitabın sonunda Ebedî Şef Atatürk, Cümhur Reisi ve Millî Şef İsmet İnönü, Türk Ulusu, Cumhuriyet ve Türkiye hakkında çocuk-

larda sevgi ve saygı uyandıracak kutsal varlıkları çocukta ideyel bir ilkö yapacak kısa yazılar konulacaktır.

12 — Kelimelerin imlâları Türk Dil Kurumunca tespit edilen imlâya uygun bulunacaktır.

13 — Alfabe kitabının hacmi, basıldığı vakit 68×100 1/16 kıtasında üç formadan eksik ve dört formadan fazla olmayacaktır.

14 — Kitaba konulacak resimler çocukları ilgilendirecek, mündercatla sıkı sıkıya bağlı, hareket ifade eden canlı ve bir kısmı boyalı resimler olacaktır.

15 — Kitabın içinde öğretmenlere ait tavsiye ve ihtarlar bulunmayacaktır.

16 — Noktalama işaretlerinin ve majüskül ve minüskül harflerinin mutlaka ve yerli yerinde kullanılmasına itina edilecektir.

17 — Bütün kitapta geçen kelimelerin sayısı çocuk dilinde yaşayan kelimelerden olmak şartile üç yüzyü geçmemelidir.

18 — Kitapta kullanılan kelimeleri alfabe sırasile gösteren ve her kelimenin kitapta kaç defa geçtiğini işaret eden bir liste de kitabın sonuna ayrıca eklenmelidir.

Müsabakaya gireceklerin imzalıyarak ve notere tasdik ettirerek müsveddelerle birlikte gönderecekleri taahhüt senedi sureti

1 — 2259 sayılı kanunun tatbikına dair olan talimatnamenin üçüncü maddesine göre yazmış olduğum adlı alfabe; müsabaka sonunda Maarif Vekilliğine kabul edildiği takdirde bu alfabe üzerinde «Telif hakkı Kanunu» mucibince her türlü hukukumu, Maarif Vekilliğine ilân edilen telif hakkı mukabilinde ve her türlü tasarruf hakkından vazgeçerek 1942 - 1943, 1943 - 1944 ve 1944 - 1945 ders yılları için Maarif Vekilliğine devretmeği;

2 — Kitapların her basılışında, tarafımdan veya tashih işini namına yapan zat tarafından kitabın her hangi bir kısmının yeniden basılmasını icap ettirecek bir yanlışlığa sebebiyet verilmiş olduğu takdirde bu kısmın basılması için sarfı lazım gelen para ile tashih işinin Vekillikçe başka bir zata havalesine lüzum görüldüğü takdirde ona verilecek tashih ücretinin alacağım telif hakkından 2259 sayılı kanunun tatbikına dair talimatnamenin 14 üncü maddesi mucibince Vekillikçe kesilmesini kabul ettiğimi taahhüt ederim

Bu dergideki tamimler tarafımızdan okunmuştur.

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25
26	27	28	29	30
31	32	33	34	35
36	37	38	39	40

Devlet Matbaası

T. C. MAARİF VEKİLLİĞİ TEBLİĞLER DERGİSİ

Her hafta Pazartesi günleri neşrolunur.

Neşriyat Müdürlüğüne çıkarılır. Tek tek satılmaz. Alâkadar makam ve müesseselere dağıtılır. 50 nüshadan ibaret bir yıllığı kırk kuruş mukabilinde abonelerine gönderilir.

5 Mayıs 1941
PAZARTESİ

Cilt : 3
Sayı : 119

KANUNLAR :

Memurların tahsil müesseselerinde talebe olamayacaklarına dair kanun

Kanun No: 4007

Kabul tarihi: 28/IV/1941

Neşri tarihi: 6/V/1941

Madde 1 — 3656 ve 3659 numaralı kanunlara tâbi daire ve müesseselerden maaş ve ücret alanlar fiilen vazife gördükleri müddette her hangi bir tahsil müessesesine aslı talebe olarak devam edemezler.

Madde 2 — Muhtelif fakülteelerde ilmi yardımcı veya asistan olarak vazife görenler ve 2624 numaralı kanun hükmüne tevfiқан orta öğretim müesseselerinde yardımcı öğretmenlik edenler ve münhasıran hususi ve yabancı ve akalliyet okullarında öğretmen olanlar birinci maddenin şimulüne girmezler.

Madde 3 — Devlet daire ve müesseselerince kendi memurları için açılmış olan kurslar ve okullar birinci maddenin şimulüne dahil değildir.

Madde 4 — 1940 - 1941 ders yılında her hangi bir yüksek tahsil müessesesine devam etmekte bulunanların, silâh altında buldukları müddet hariç olmak üzere, her sene muntazaman sınıflarını terfi etmek şartile, tahsillerini ikmal etmelerine mensup oldukları vekilliklerce müsaade edilebilir.

Madde 5 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 6 — Bu kanunun tatbikına İcra Vekilleri Heyeti memurdur. 30/IV/1941

TAMIMLER :

İLK TEDRİSAT UMUM MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı : 6/4381

15/IV/1941

636.

ÖZET :
Ders yılı tabirinin hangi tarihlere muzaf olduğu h.

Ders yılı başı tabirinin hangi tarihlere muzaf olduğunun tavzihihine dair Vekillik Müdürlük Encümenince itihaz edilen 31/III/1941 tarih ve 30 sayılı kararın bir örneği aşağıya derç edilmiştir.

Bilgi edinilmesini dilerim.

H. T.

Maarif Vekili
Hasan-Ali Yücel

Ders yılı başı tabirinin hangi tarihe muzaf olduğunun tavzihi hakkında İlk Tedrisat Umum Müdürlüğünün Encümenimize havale buyurulan 28/XII/1940 tarihli ve 2353 sayılı müzakeresile müstenidatı okundu. 1702 sayılı kanunun 26 ncı maddesinde yazılı ders senesi başı tabirinin hangi tarihe muzaf olduğunun öğretmenler ve Maarif İdarelerinin sarahatan bilinmemesinin bir takım yanlışlıklara sebebiyet verdiği anlaşıldığından ders senesi başının :

1. Talebe için derslerin başlayacağı güne.
2. Öğretmenler için derslerin başlayacağı günden bir hafta evveline.
3. Başöğretmenler için derslerin başlayacağı günden 15 gün evveline muzaf olduğu suretinde tavzihi hususunun Vekillik Yüksek Makamının tasviplerine arzına ve evrakın İlk Tedrisat Umum Müdürlüğüne tevdiine karar verildi.

HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ
Sayı : 273

17/IV/1941

637.

ÖZET :
1702 numaralı kanunun 38 inci maddesinin tatbik şekli h.

İlk ve Orta Tedrisat Öğretmenlerinin terfi ve tecziyelerine dair 1702 numaralı kanunun 36 ncı maddesine göre teşekkül eden Vilâyet Maarif İnzibat Meclislerinin kararları, alâkadar öğretmenlerin müracaatı üzerine Vekillik İnzibat Komisyonunda tetkik edilip bir karara bağla-